

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 25-РІЧЧЮ
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА,
НАУКА ТА ПРАКТИКА:
СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

19-20 ГРУДНЯ 2023
КИЇВ

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА, НАУКА ТА
ПРАКТИКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною
участю, присвяченої 25-річчю фармацевтичного
факультету Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця

19-20 грудня 2023 року м. Київ

Київ – 2023

УДК 615.03+[378.147:615](06)

Ф 22

Фармацевтична освіта, наука та практика: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю фармацевт. ф-ту Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, 19-20 груд. 2023 р. м. Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Фармацевт. ф-т; уклад. та відп. за вип.: Т. Д. Рева, І. А. Костюк. – Київ, 2023. – 475 с.

ОРГАНІЗАТОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – голова організаційного комітету

НАУМЕНКО Олександр Миколайович, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

ЗЕМСКОВ Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи та інновацій, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

СКРИПНИК Рімма Леонідівна, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

НІЖЕНКОВСЬКА Ірина Володимирівна, гарант освітньо-професійної програми «Фармація», д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент – відповідальний секретар

Укладачі та відповідальні за випуск

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент

ISBN-978-966-460-165-5

© Т. Д. Рева

© І. А. Костюк

СОРБЦІЙНО-КОЛОРИМЕТРИЧНИЙ МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗОРЦИНУ У РІДКИХ ЛІКАРСЬКИХ ФОРМАХ

Зайцева Г.М., Балджи К.Н.

Кафедра аналітичної, фізичної та колоїдної хімії
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

Вступ. Серед кольорових аналітичних реакцій для визначення резорцину важливе місце займають реакції азосполучення. Іммобілізація солей діазонію на кремнеземах відкрила шлях для створення твердофазно-колориметричних реагентів. Простим і експресним способом закріплення солі діазонію на поверхні є іонообмінний механізм модифікування.

Мета дослідження. Розробити сорбційно-колориметричну методику кількісного визначення резорцину у рідких лікарських формах. Об'єктами дослідження обрано зразки рідких препаратів, що містять 1 %, 2 % резорцину та кремнезем з іммобілізованою 3-діазофеніларсоною кислотою ($\text{SiO}_2\text{-DPhAs}$).

Методи дослідження. Спектроскопія дифузного відбиття, спектрофотометрія, хемометрія. Сорбційно-десорбційні процеси досліджували шляхом контакту сорбенту $\text{SiO}_2\text{-DPhAs}$ з розчином зразків у залежності від кислотності середовища, часу контакту фаз у статичному режимі. Концентрацію резорцину у розчинах зразків до сорбції та після контакту з $\text{SiO}_2\text{-DPhAs}$ визначали спектрофотометрично за реакцією з 4-аміноантипірином.

Результати. Спектри дифузного відбиття $\text{SiO}_2\text{-DPhAs}$ та азосполуки у результаті його взаємодії з резорцину вказують на відсутність смуг поглинання у видимій області спектру самого сорбенту та наявність інтенсивної смуги поглинання з максимумом при 448 нм для азопродукту сорбента з резорцином. Інтенсивність поглинання пропорційно зростає при збільшенні концентрації резорцину.

Було встановлено межі кислотності середовища для кількісного вилучення резорцину та показано, що для проходження реакції достатньо 2 хв контакту розчину резорцину з сорбентом. Кількісно десорбувати резорцин з поверхні сорбенту не вдається. Але яскраве забарвлення твердої фази від жовтого до жовтогарячого може бути використане, як аналітичний сигнал для визначення резорцину, а отже і є передумовою для розробки методики сорбційно-колориметричного визначення.

Принцип методу базується на вилученні резорцину з розчину зразку (рН 6.86) на поверхні $\text{SiO}_2\text{-DPhAs}$ з послідовним забарвленням сорбенту, інтенсивність якого реєструють за допомогою спектроскопії дифузного відбиття. Концентрацію резорцину встановлюють за градувальним графіком. Правильність методики перевірена методом «введено-знайдено». Результати підтверджують достатню точність і відтворюваність.

Висновки. Розроблено сорбційно-колориметричну методику кількісного визначення резорцину у рідких лікарських формах.